

o tom zprávu justiční komise panské sněmovny dle čís. 78 příloh ke stenografickým protokolům XXI. sez. z r. 1912 k §u 76 vlád. předl., § 102 usnesení panské sněmovny). Důvěra ve veřejnou knihu chrání při nabytí pořadí knihovního jeho postupem toliko v mezích §u 50 třetí dílčí novely, nejde-li o případ, že pořadí bylo postoupeno současnému nebo bezprostředně následujícímu knihovnímu věřiteli, nebo že věřitel v mezeitímním pořadí přistoupil k postupu pořadí. Jest tedy bez významu, zda také pohledávka žalované firmy, pro niž bylo za takovýchto okolností získáno pořadí, jest odporovatelnou či platnou a účinnou vůči každému a i proti žalujícímu eráru, a správně poznamenal odvolací soud, že žalující strana by ani neměla na tom zájmu, by sporem také tuto pohledávku nebo její zástavní právo dala prohlásiti vůči sobě bezúčinným. Není též závažným pro spor, zda pohledávka Františka B-a sama jest správnou a platnou, byl-li vklad zástavního práva pro ni prohlášen vůči eráru bezúčinným, a nemá významu, poukazuje-li dovolatelka k tomu, že v té době, kdy pohledávka Františka B-a byla zajištěna, neměl erár ještě svou pohledávku v knize zaznamenánu. Rozhodným je, že v době postupu přednosti pohledávky Františka B-a byla již zástavně zaznamenána pohledávka eráru v pořadu mezi oběma právy, postupujícího a ustupujícího věřitele, že erár k postupu nepřistoupil a že knihovní právo postupujícího věřitele již vzniklo za okolností, jež je činí proti pohledávce eráru odporovatelným a pro něž bylo také bezúčinným prohlášeno.

Čís. 6121.

Připojil-li někdo jiný než trasant k vydané směnce doložku domicilu bez souhlasu trasanta, jest trasant zavázán jen tak, jako kdyby domicilu na směnce nebylo.

Právo propůjčené mlčky příjemci odevzdáním v podstatných částech nevyplněného, jen podpisy opatřeného blanketu, k dodatečnému vyplnění na směnkou, nezahrnuje v sobě také oprávnění opatřiti směnkou domicilem. Pokud nelze souhlas v tomto směru spatřovati v chování se trasanta.

(Rozh. ze dne 15. června 1926, Rv I 678/26.)

Směnečný platební příkaz proti vydateli byl k námitkám procesním soudem první stolice zrušen. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, opřenému jen o dovolací důvod podle čís. 4 §u 503 c. ř. s. nelze přiznati oprávnění. Dovatelka vytýká napadenému rozsudku nesprávné právní posouzení věci jednak proto, že pokládá vydatelku Terézii L-ovou, pokud se týče její pozůstalost za oprávněnu k námitce, že dodatečné připojení domicilu na směnce se stalo protiprávně, jednak,

že námitku tuto má i věcně za opodstatněnu. V tom i onom směru jest však právnímu názoru odvolacího soudu přisvědčiti. Právo domicilovati vydanou směnku přísluší jen trasantovi a pouze za jeho souhlasu též jiným osobám. Připojí-li tudíž někdo jiný než trasant k vydané směnce doložku domicilu bez souhlasu trasanta, činí tak bezprávně. Jde tedy o to, zda vydatelka Terezie L-ová svolila, aby byl na směnce připojen domicil, neboť právo propůjčené mlčky příjemci odevzdáním v podstatných částech (čl. 4 sm. ř.) nevyplněného, jen podpisy opatřeného blanketu, k dodatečnému vyplnění na směnku, nezahrnuje v sobě také oprávnění opatřiti směnku domicilem, poněvadž tím se dává směnce obsah neobvyklý, uchylující se od jejího typického znění. Na takový souhlas, i když nebyl dán výslovně, mohlo by býti ovšem usuzováno i z jinakých prohlášení vystavitelky nebo z okolností, za kterých došlo k vydání směnky (§ 863 obč. zák.). Není tu však ani toho ani onoho. Žalovaná uvedla v námitkách, že žalobkyně nebyla oprávněna vyplniti směnku tak, jak se stalo, a vytkla, že zejména nebyl na směnce v době jejího podpisu domicil. Tomuto, byť i ne zcela přesnému tvrzení, nelze rozuměti jinak, než že žalobkyně neprávem dodala na směnce domicil. Jest proto neodůvodněna výtka dovolatelčina, že nebyla vznesena námitka co do neoprávněného vyplnění směnky domicilem. O svém tvrzení nabídla žalovaná důkaz výslechem stran, žalobkyně o opaku, totiž, že byl domicil připojen na základě úmluvy, svědkem Václavem W-ou a poukázala také k prohlášení příl. C. Procesní soud provedl správně nejdříve důkazy posléz uvedené (§ 371 c. ř. s.) a zjistil na jich základě především, že žalovaná podepsala prohlášení příl. C., jímž zmocnila žalobkyni toliko, by žalobní směnku kdykoliv vyplnila, učinila splatnou a zažalovala. V tom nelze však ještě shledávati výslovný souhlas také k tomu, by byla směnka domicilována. Z výpovědi svědka W-a zjistily nižší soudy toliko, že žalobkyně při vyplňování krycích směnek připojuje vždy záznam »splatno u spořitelny města J.«. Ani z toho nelze dovozovati, že by byla žalovaná v tomto případě bývala srozuměna s domicilem, neboť nebylo ani tvrzeno, že o této zvyklosti žalující spořitelny žalovaná věděla, neb že by byla bývala s obchodem směnečným tak dalece obeznána, že i s takovýmto vyplněním směnky musila počítati. Selhaly tedy důkazy žalobkyně a nebylo vlastně již ani třeba prováděti důkaz výslechem stran, nabídnutý žalovanou o opaku, z něhož ostatně nižší soudy rovněž nedospěly ku zjištění, které by vedlo k závěru pro stanovisko žalobkyně příznivému. Byl-li tudíž domicil připojen na směnce bez souhlasu vydatelky, jest tato zavázána jen tak, jako kdyby domicilu na směnce nebylo. Z toho plyne, že pro způsob, jakým měl býti vznesen protest, bylo rozhodným znění směnky bez domicilu, t. j. směnka měla býti protestována u příjemce Karla L-a v Ch. (čl. 41, 91 sm. ř.). Nestalo-li se tak, zanikl směnečný závazek vydatelčin. Otázka dodatečného připojení domicilu dotýká se tedy podstatně i směnečného závazku vydatelky (čl. 81 sm. ř.), a nemůže jí býti upřeno oprávnění k námitce vadného vyplnění směnky proti žalobkyni, která směnku neprávem domicilovala (čl. 82 sm. ř.).